

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Урок № 5

Дата: 30.10.2022

Тема: Життя на фронті й у тилу

Мета: охарактеризувати життя на фронті й у тилу; розвивати аналітичне мислення, навички, здібності пам'ять; виховувати інтерес до історичного минулого.

Хід уроку:

Із першого дня Перша світова війна безупинно точилася на українських землях. Наступаючі й відступаючі армії потужними руйнівними хвилями проходили територією України, залишаючи після себе випалену землю. Трагедія українського народу була також у тому, що не маючи власної державності, він був змушений воювати один проти одного в арміях ворогуючих держав, які ігнорували його національні інтереси. Із Наддніпрянської України в роки війни до російської армії було мобілізовано 3,5 млн осіб, а із Західної України — близько 700 тисяч. Унаслідок цього суспільство втратило свою найкращу працездатну молоду частину, що знекровило економіку.

Промисловість України була переведена на військові рейки. Потребам фронту підпорядкували й залізничний транспорт. Різко скоротилося виробництво харчових продуктів і товарів легкої промисловості. Це призвело до зниження життєвого рівня більшості верств населення.

Величезних збитків війна завдала населенню прикордонних територій України. Так, у деяких повітах Волині в 1915—1916 рр. господарське життя майже припинилося. Відбувалися постійні реквізиції зерна й худоби. Військова та цивільна влада часто використовувала селянство прифронтових районів для примусового риття окопів, будівництва оборонних укріплень, спорудження мостів, відновлення шляхів сполучення тощо.

Великим лихом для населення України було біженство. Наприкінці 1915 р. у столиці Австро-Угорщини перебувало вже 137 тис. утікачів із Західної України. Розмах переселенських процесів примусив австрійських урядовців розпочати організацію спеціальних таборів для українських біженців. В Австрії для них створили табори у Вольфсбергу, Гмінду та Гредігу. У них біженці жили в досить непоганих умовах.

Проблема біженців та вигнанців стала також великим лихом для населення прифронтових територій України, що перебувало під російською владою. При цьому свідків подій вражала жорстокість у ставленні до переселенців вищого російського командування. Воно розпорядилося розпочати масове виселення з територій, які залишала російська армія. У Києві, Харкові та інших великих містах Наддніпрянщини діяли Комітети допомоги біженцям. Жодних таборів для переселенців влада не створювала. Основні потоки біженців та вигнанців спрямовувалися до центральних губерній Росії.

Ставлення населення до війни змінилося. Якщо на її початку панували патріотичні настрої, то із часом люди втрачали розуміння сенсу війни. Солдати армій почали усвідомлювати, що вони є заручниками політики своїх урядів. На початку 1917 р. в соціально-економічному житті країн — учасниць війни посилювалися кризові явища.

Урок № 6

Дата: 30.10.2022

Тема: Причини та рушійні сили Української революції.

Мета: охарактеризувати причини та рушійні сили Української революції.; розвивати аналітичне мислення, навички, здібності пам'ять; виховувати інтерес до історичного минулого.

Хід уроку:

На початку 1917 р. серед населення Російської імперії почало ширитися невдоволення Першою світовою війною. Поступове погіршення соціально-економічної ситуації, військові поразки та кризові явища в політичному житті призвели до того, що Російську імперію охопила криза, яка спричинила революційний вибух. 8 березня 1917 р. в Петрограді розпочалася революція, внаслідок якої було повалено самодержавство.

12 березня повсталі створили Петроградську раду робітничих і солдатських депутатів, а 15 березня за її згодою сформувався Тимчасовий уряд — орган виконавчої влади, що повинен був керувати росією до скликання Установчих зборів, які визначать форму її державного ладу.

В Україні Тимчасовий уряд передав виконавчу владу повітовим і губернським комісарам, якими стали голови земських управ. Поряд із ними, формувалася системарада робітничих, солдатських і селянських депутатів, яких в Україні в цей період налічувалося близько 250-300. Із них 180 було зосереджені на Донбасі та у великих промислових центрах. Дедалі більший вплив в них почали відігравати більшовики.

13-17 березня в Києві утворили Губернську раду об'єднаних громадських організацій як представницький орган Тимчасового уряду на місцях.

Одразу після зміни влади у Петрограді на Наддніпрянщині розпочалася Українська революція 1917-1921 рр. Її рушійними силами стали прихильні до ідеалів українського національно-визвольного руху представники різних верств населення — селяни, робітники, солдати, інтелігенція, підприємці та ін. Передумови й причини Української революції відображали усю складність проблем, яку вона мала вирішити.

Передумови й причини Української революції 1917-1921 рр.

Основні передумови			
Політична	Соціальна	Економічна	Національно-культурна
Війна унаочнила, що обидві імперії не будуть сприяти розвитку українців й перебування у їхньому складі в період кризи державних організмів небезпечне	Важке соціальне становище населення. Невирішеність аграрного питання	Наявність значного економічного потенціалу, який не використовується в інтересах народонаселення українських земель	Досвід інших країн засвідчував, що національно-культурні потреби народів не задовольнялися без їхньої боротьби

Причини			
Активізація зусиль у намаганнях відновити українську державність	Прагнення сприяти невідкладному вирішенню першочергових соціальних проблем	Необхідність стати господарями на своїй землі	Посилення боротьби за задоволення національно-культурних потреб українського народу

Привід	
Початок Російської революції 1917 р.	
Головна мета	Рушійні сили
Зробити можливим задоволення політичних, соціальних, економічних і національно-культурних потреб українського народу	Національно-свідомі представники різних верств тогочасного українського суспільства

Українська революція 1917—1921 рр. — перебіг подій, що характеризують національно-визвольну боротьбу українського народу за відновлення своєї державності. Назва була запроваджена учасниками подій.

Соціальна революція — докорінний переворот у соціально-економічному й політичному житті суспільства, спосіб переходу від одного якісного устрою суспільства до іншого, який забезпечує його поступальний розвиток.

Національна революція — докорінні якісні зміни суспільного життя з метою створення умов, необхідних для повноцінного розвитку певної національної спільноти.

Національна держава — тип держави, яка є формою самоорганізації на певній суверенній території. Ідеалом національної держави є мононаціональна держава, у якій усі жителі належать до однієї нації, мають одну мову, культуру, звичаї, систему цінностей тощо.

Питання для самоперевірки:

1. Які наслідки мала війна для прифронтових українських земель ?
2. Де й коли було утворено Тимчасовий український революційний комітет?
3. Чи була українська революція невідвратною, на вашу думку?

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми

Рекомендована література: Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / В.С. Власов, С.В. Кульчицький. – Київ: Літера ЛТД, 2018. – 256 с.

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:
kvasha.n.v@gmail.com **або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,**

але не пізніше 20:00